

A kép címe nálam: Érkezők

Nyurga lány az átló közepén

KÖRÖSSI P. JÓZSEF

Tél van, ha első hó, akkor biztosan november, esetleg december. Tiszta, mint az első, persze mégse, mégis éppen annyira. Bruegelnél nem ennyire tiszta, az biztosan nem első.

Játszótér, ahova nem viszik ki a gyereket. Ezen a napon biztosan nem. Mögötte, kitaposott úton (alatta aszfalt) férfiak, hárman, férfiak. A középső talán mégis nő, nyurga lány, igen, az átló közepén, osztja a férfiakat kettőbe. Behúzza a fejét, nem annyira, mint a mögötte érkező fiú, aki jobban.

Érkeznek, mert érkeznek ők mind a hárman. Munkába vagy kocsmába érkeznek percekben belül, a jobboldali, a csomagos, órák múlva. Valahol a közelben vasúti állomásnak kell lennie, onnan is érkehetnek. Ezekkel a léptekkel nem elmenők, érkezők inkább. A nyurga lány nem kocsmába, neki a kocsmá nem munkahely. A fiúnak sem az, hátizsákkal a hátán még érkehetnek akár kocsmába is, de van egy másik zsákja, az elején, azzal már nem. Akinek két zsákja van, az nem kocsmába érkezik.

Talán reggel van, talán alkonyodik, inkább reggel mégis. Egy biztos, ha az égboltot nézem, esni fog, még hullani, még nem este ki magát (az este), még nem hullotta ki magát (a reggel).

A fákat és az embereket kivéve, lássuk csak, minden szögletes. Éppen olyan, amilyen nem a mi világunk, látszik az emberekből meg a fákból. A távoli műtárgyakat, a legtávolabbi befejezetlen épületet a hó gömbölyíti, a tél. Micsoda szerencse (belelátjuk), a kerítésrudakat is a hó gömbölyíti, ami henger, nem szögletes.

Egyszer jártam itt, valamelyik gyerekkorban, akkor is (akárcsak most) valakinek a gyerekkorában, a tiedben, nem az enyémben. Mondja. Ki mondja?

Akkor jártam benne, amikor a gyerekeknek nem tűnik fel, hogy a részegek boldogságra ítélt emberek, csak éppen az ítélet végrehajtása késik.

Amikor elkezdődött, akkor a történetben már minden benne van! A

boldogság is: ezek a férfiak, közöttük a nyurga lány a férfi átló közepén, itt, most, és erre a napra, boldogtalanságra ítélt emberek. Az a majdnem öregember, a gömbölyű kerítéskaróval egy mélységben, kezét zsebre dugva kifelé megy (az ítéletből), és így marad bent.

Soha ne tudd meg, ki ő. Nyurga lány az átló közepén.

Rend van a fák között, meg a tetőn, minden tetőn. Meddig kellett várni rá, keresni a helyet, a helyét a rendnek, ahonnan rend a rend, átló az átló, a fákon hó a lomb, és még marad.

A zöld lombot a tavasz hozza, a nyár tartja, az ősz viszi. A hó lombot a tél hozza, nem tartja, és elviszi. Honnan hozza, meddig tartja, hová viszi? Két panel között, nem úgy pontosan középen, mint az átló kellős közepén a nyurga lány, csak törekszik pontosan középre a torony. Ezt hívnák kompozíciónak? Itt egy közép, ott egy közép. Ez lenne az, ami meg van csinálva?

Meddig kell várni, hogy kirakják, kitegyék a történetet. Hogy egy történetet kirakjanak, kitegyenek a masina elé, meddig?

Kovács Bodor Sándor képei nem hozzák a történetet, hanem leteszik. Mint keresztútra a keresztet, mint kikötőbe a kóbor kutyát, egy temetőt, egy temetőt.

Ide meg letették ezt a három embert, a nyurga lányt az átló közepébe, hogy elkezdődhessen a történetük, mint azoknak: a keresztnek, a kikötőnek, a temetőnek, a temetőnek. (Ha még nem voltál, legyél az egyik életedre egyszer kutya, egyszer kóbor, egyszer kereszt, egyszer kikötő, egyszer temető, temető).

Van az úgy, hogy a helyet nem kell keresni, és nem keresni kell, a helyben benne vagyunk, és egyszer csak észre is vesszük. A fotográfia lényege ez, utólag észrevesszük, utólag vesszük észre. És nem mondjuk: hoppá!

Minden 200, gondolom, forint. De nem forint. Vagy 280, messzire van, esetleg 260. Amit elsőre megtudsz, abban később elbizonytalanodsz. És rákérdezni kezdesz. Ki az, az a negyedik, a hívogató próbababa az üzlet előtt, a minden és a 280 között, alatta, középen, lent, pontosan a felezővonalon, ki az? Ő lenne az, aki megérkezett? Próbababa korszerű pufajkában? Előttünk az egyetlen kordokumentum?

Ahonnan nézhetem én, innen, benne van a 200 meg a 280 forint, meg a 260 (huha! történelmi korszakának) filozófiája: legyél olcsóbb, mint az árud. És akkor elviszed.

Bodor nem viszi el (drágán fizet). Ha már oda tették, ott marad a történet kiterítve. A nulla Bodor képein nem szögletes (na, ki mondja? – olyan, amilyen). Az emberek, a fák, meg a nulla ezen a világon az, ami, és nem szögletes. Minden, ami nem szögletes: dermed és él. A többi csak dermed.

Költészet, a kör legömbölyítve.